

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
PRIMAR GENERAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU
DIRECȚIA CULTURĂ

nr. 03.07/204 din 17.06.2024

la nr. _____ din _____

Consiliului municipal Chișinău

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Decizie a Consiliului municipal Chișinău pentru aprobarea într-o nouă redacție a Regulamentului de organizare și funcționare, a structurii, organigramei și efectivului limită de personal al Direcției generale cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Direcția cultură a Consiliului Municipal Chișinău

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul Deciziei Consiliului municipal Chișinău pentru aprobarea într-o nouă redacție a Regulamentului de organizare și funcționare, a structurii, organigramei și efectivului limită de personal al Direcției generale cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău, este elaborat de Direcția cultură în scopul asigurării consolidării și fortificării capacităților instituționale și operaționale de promovare a dezvoltării culturii și valorificării patrimoniului cultural al municipiului Chișinău, în baza recomandărilor parvenite din partea societății civile și personalități din domeniu, în urma consultărilor anterioare la care a fost supus prezentul regulament.

Precizăm că, municipiul Chișinău cumulează aproximativ 31,3% (825 906 locuitori) din populația cu reședință obișnuită a Republicii Moldova. Cel puțin 689 965 de persoane locuiesc în orașul Chișinău, iar 135 941 de persoane - în cele 18 suburbii, iar tendința de creștere este evidentă.

Printre problemele și provocările majore care au stat la baza demarării procesului de aprobare a noului regulament și modificarea efectivului limită al Direcției cultură putem enumera:

1. accesul inegal la cultură (centru-periferie, apartenență socială) și interesul scăzut pentru participarea culturală;
2. instrumente/ capacități insuficiente de a contribui la dezvoltarea de politici publice locale în domeniul culturii și patrimoniului cultural;
3. lipsa de sustenabilitate a sectorului cultural și în special a accesului la programe de finanțare;
4. necesitatea încurajării creației și a creativității, a menținerii și dezvoltării diversității culturale/ patrimoniului cultural;
5. nivelul modest de cooperare internațională, conectarea și participarea limitată a sectorului cultural/ patrimoniul cultural la scena internațională;
6. cooperarea limitată în interiorul sectorului cultural, în special între instituții și organizații și dintre sectorul cultural/ patrimoniul cultural și alte sectoare;
7. infrastructura subdezvoltată în relație cu nevoile existente ale sectorului cultural;
8. calitatea produsului cultural și capacitatea profesională a operatorilor culturali variază mult în cadrul sectorului;
9. lipsa unei abordări a utilizării, protejării și promovării patrimoniului cultural;

10. nivelul scăzut de profesionalism al comunicării culturale, lipsa unor sisteme integrate de comunicare culturală.

Iar una din cele mai mari inovații cu care vine acest proiect este crearea a două subdiviziuni responsabile de protejarea patrimoniului cultural imaterial din mun. Chișinău, în care intră monumentele de for public, siturile arheologice și clădirile istorice. Unii experți din domeniu spun că acest domeniu (patrimoniul cultural imaterial) nu a fost gestionat la nivel municipal, vreme de 30 de ani, noi însă înțelegem că în general nu a existat la nivel local o asemenea subdiviziune responsabilă de subiectul dat, aceste sarcini fiind anterior divizate mai multor subdiviziuni din cadrul APL sau gestionate la nivel central.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Noul regulament conține opt capitole care înglobează un șir de prevederi care clarifică:

1. modul de organizare și funcționare a direcției;
2. stabilește responsabilități clare de elaborare și promovare a politicilor publice locale de dezvoltare a culturii și promovare a patrimoniului cultural;
3. consolidează componenta de planificare strategică, analiza, monitorizarea și evaluarea politicilor locale elaborate, examinarea multilaterală a impactului social, economic și financiar al acestora;
4. modul de finanțare a proiectelor și programelor culturale anuale/multianuale;
5. modul de interacțiune cu anumite direcții de specialitate din cadrul Primăriei municipiului Chișinău.

În corespundere cu obiectivul de consolidare a rolului și capacităților Direcției generale de a asigura dezvoltarea sustenabilă a domeniului culturii și patrimoniului cultural la nivelul municipiului Chișinău și de a furniza servicii publice calitative, este necesară creșterea capacităților de planificare și administrare la nivel de municipiu, a serviciilor publice create și finanțate de către aceasta de a gestiona și alocă resurse, în mod coordonat și corelat, pentru asigurarea serviciilor culturale și accesului locuitorilor municipiului Chișinău la cultură, prin asumarea strategiei și valorificarea cadrului legislativ, administrativ și instituțional existent în vederea creării instrumentelor de punere în practică – operaționalizare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor culturale și a patrimoniului cultural.

Astfel, se propun următoarele funcții de bază:

- a) asigurarea implementării politicilor naționale în domeniul culturii și patrimoniului cultural;
- b) elaborarea politicilor publice locale de dezvoltare a culturii, protejare și promovare a patrimoniului cultural;
- c) planificarea strategică, analiza, monitorizarea și evaluarea politicilor locale în domeniile cultură și patrimoniu cultural, examinarea multilaterală a impactului social, economic și financiar al acestora;
- d) armonizarea politicilor municipale cu strategiile și programele naționale și tendințele internaționale;
- e) reglementarea, în condițiile legii, a modului de organizare și funcționare a domeniilor cultură și patrimoniu cultural la nivel local;
- f) evaluarea și monitorizarea accesului și calității serviciilor culturale și adoptarea măsurilor de îmbunătățire a acestora;
- g) contribui la dezvoltarea instituțională a domeniului culturii, patrimoniu cultural, învățământului artistic, resurselor umane și managementului financiar;
- h) colaborarea cu autoritățile publice centrale și cu autoritățile administrației publice locale, cu uniunile de creație și cu societatea civilă privind realizarea misiunii Direcției generale cultură și patrimoniu cultural;
- i) colaborarea internațională în domeniile culturii și patrimoniului cultural.

Luând în considerație complexitatea funcțiilor stabilite, se propune schimbarea statutului direcției în direcție generală.

Astfel, în cadrul Direcției generale cultură și patrimoniu cultural vor fi create și/ sau restructurate următoarele subdiviziuni:

- 1) **Direcția manifestări culturale** asigură organizarea și finanțarea, în condițiile legii, a acțiunilor de interes municipal și internațional în domeniile culturii și patrimoniului cultural; este responsabilă de organizarea, încurajarea și finanțarea activităților de creație prin achiziții, concursuri și alte modalități specifice; asigură organizarea concursurilor municipale și internaționale de creație artistică și interpretare, facilitarea participării

- artiștilor la manifestări culturale în străinătate; are în responsabilitate coordonarea activităților culturale în sectoarele municipiului Chișinău;
- 2) **Direcția politici și promovarea a culturii** asigură coordonarea elaborării și implementării în domeniul cultural a strategiilor și propunerilor de reformă privind evoluția sectorului și atragerea investitorilor, politici de promovare și dezvoltare a patrimoniului cultural; asigură coordonarea activităților comune ale autorităților administrației publice centrale și locale, donatorilor străini în domeniul dezvoltării politicilor de promovare și diversificare a patrimoniului și turismului cultural; asigură organizarea saloanelor naționale și internaționale de carte și arte plastice; implementează programe locale de promovare a patrimoniului cultural; asigură dezvoltarea produselor turistice culturale locale;
- 3) **Direcția creație și învățământ artistic** asigură stabilirea priorităților, direcțiilor de activitate și elaborarea programelor de scurtă durată și de perspectivă în sferile culturii, patrimoniului cultural și învățământului artistic extrașcolar; monitorizează și evaluează implementarea politicilor locale și sectoriale în domeniul culturii și analizează impactul implementării lor; asigură fundamentarea necesarului de cadre calificate, conform cererii și ofertei de specialiști în domeniile de profil, monitorizând perfecționarea acestora și elaborarea noilor forme de pregătire a specialiștilor de toate nivelurile în domeniile culturii și artelor; asigură ajustarea și actualizarea documentelor de politici locale existente în baza evaluării programelor locale de dezvoltare; elaborează proiecte de acte normative în domeniu, luând măsuri ce vizează armonizarea cadrului legal în domeniul culturii la standardele și practicile europene și internaționale; corelează documentele de politici culturale la nivel local cu programele de dezvoltare economică, socială și educativă;
- 4) **Direcția patrimoniu cultural** cuprinde managementul moștenirii culturale din municipiul Chișinău prin asigurarea înregistrării, evidenței, evaluării, promovării componentelor patrimoniului material și imaterial; asigură funcționalitatea Registrului monumentelor istorice, Registrul patrimoniului cultural imaterial și Registrul monumentelor monumentelor de for public din municipiul Chișinău; în parteneriat cu Direcția instituțiile municipale și naționale Direcția contribuie la stabilirea și protejarea hotarelor și zonelor de protejare a siturilor arheologice, monumentelor istorice, grădinilor și parcurilor istorice și monumentelor de for public; avizează proiecte de intervenții asupra siturilor arheologice, monumentelor istorice, grădinilor și parcurilor istorice, proiectelor de conservare și restaurare a clădirilor istorice; participă la elaborarea actelor normative, strategiilor și politicilor de nivel local și național în domeniul protejării patrimoniului cultural; în vederea implementării legislației patrimoniului cultural și documentelor de dezvoltare durabilă care cuprind și moștenirea culturală, conlucrează cu toate instituțiile publice, private și asociative; prin intermediul Planului anual de acțiuni, proiectelor de scurtă și lungă durată finanțate din bugetul de stat și din surse extrabugetare, contribuie la protejarea și promovarea moștenirii culturale a municipiului Chișinău;
- 5) **Secția inspectare monumente** monitorizează periodic monumentele istorice, de arhitectură, monumentelor de for public și zonelor lor de protecție din mun. Chișinău; exercită controlul și supravegherea asupra respectării actelor normative în domeniul ocrotirii monumentelor istorice și de for public în perimetrul mun. Chișinău, de către deținătorii cu orice titlu juridic ai monumentelor, de către instituții, organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, precum și persoanele fizice și juridice; întreprinde acțiuni privind prevenirea, contracararea cazurilor de încălcare a legislației privind ocrotirea monumentelor; coordonează activitățile cu impact asupra monumentelor, susceptibile cu prejudicierea aspectului autentic și stării tehnice a monumentelor; constată și examinează cazurile de încălcare a legislației privind ocrotirea monumentelor, cu aplicarea sancțiunilor conform legislației, calculează și recuperează prejudiciile aduse monumentelor și zonelor lor de protecție, coordonează metodologiilor privind intervențiile asupra monumentelor, elaborarea instrucțiunilor de calcul al prejudiciului cauzat monumentelor la nivel local și asigurarea aplicării acestora; asigură verificarea activităților terților legate de protecția, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor, propunând direcțiile prioritare de activitate în domeniu, inspectarea pe teren a monumentelor aflate sub protecția oficială a autorității publice locale, inclusiv a zonelor de protecție a acestora; asigură inspectarea șantierelor

de intervenție asupra monumentelor; constatarea faptelor contravenționale cu întocmirea proceselor verbale privind contravențiile depistate în limita competenței, întocmirea prescripțiilor obligatorii și înaintarea, după caz, propuneri organelor competente privind suspendarea și retragerea licențelor și a autorizațiilor de construire pentru desfășurarea activităților de proiectare, executare a lucrărilor de reparație curentă, consolidare, conservare, restaurare a monumentelor istorice, în cazul nerespectării de către persoanele juridice și fizice titulare a documentelor menționate sau de către executorii lucrărilor nominalizate a legislației în domeniul protecției monumentelor istorice.

- 6) **Direcția economico – financiară** și evidența patrimoniului asigură planificarea și executarea bugetului anual; este responsabilă de elaborarea proiectului bugetului anual și ținerea evidenței cheltuielilor efective după structura clasificării bugetare; duce evidența mijloacelor fixe pe categorii și pe fiecare obiect de evidență a valorilor materiale, obiectelor de inventar, mijloacelor bănești, salariilor, veniturilor pe surse de venituri după natura lor, evidența plăților de casă etc., întocmirea bilanțului contabil și a altor proceduri conform legislației în vigoare;
- 7) **Direcția resurse umane și asistență juridică** asigură implementarea tuturor procedurilor de angajare a personalului Direcției generale și a subdiviziunilor nou-create, odată cu aprobarea prezentului regulament, promovarea, acordarea gradelor de calificare, stimularea, aplicarea sancțiunilor disciplinare, implementarea și monitorizarea respectării normelor privind securitatea în muncă și instruirea; asigură legalitatea emiterii de către Direcția generală cultură a tuturor documentelor ce produc efecte juridice, precum și reprezintă Direcția generală în instanțele de judecată, autorități publice și private etc.;
- 8) **Secția analiză, monitorizare, evaluare și managementul calității** asigură participarea tuturor factorilor interesați în procesul de elaborare, analiză, monitorizare și evaluare a politicilor în domeniu de competență; monitorizarea și evaluarea implementării politicilor locale și sectoriale în domeniul culturii și analiza impactului implementării lor; asigurarea calității activităților și serviciilor prestate, colectarea și analiza datelor din domeniul de competență al Direcției generale cultură și elaborarea de rapoarte, note informative, strategii, planuri etc.;
- 9) **Secția achiziții publice și investiții** asigură realizarea tuturor procedurilor de achiziții publice necesare dezvoltării activității Direcției generale și subdiviziunilor sale; promovează politicile în domeniul dezvoltării infrastructurii și elaborării proiectelor investiționale în conformitate cu programele de dezvoltare locale și naționale; coordonează utilizarea eficientă a investițiilor capitale din contul bugetului local;
- 10) **Secția comunicare și relații cu publicul** asigură managementul comunicării între Direcția generală cultură și public; este responsabilă de dezvoltarea și implementarea tehnologiilor informaționale în activitatea Direcției generale și instituțiile subordonate; asigură lucrările de secretariat;
- 11) **Secția administrativă și deservire tehnică** asigură întreținerea imobilelor, instalațiilor și altor mijloace fixe și obiecte de inventar aflate în patrimoniul Direcției generale, este responsabilă de păstrarea și aprovizionarea tehnico-materială a subdiviziunilor Direcției generale; pune în aplicare procedurile de asigurare a lucrărilor de arhivă etc.

De asemenea, pentru a asigura transparența deciziilor aprobate, se propune instituirea în cadrul Direcției generale cultură și patrimoniu cultural a unui Consiliu de administrare și a unui Consiliu consultativ.

- **Consiliul de administrare** este organul colegial de supraveghere și control al Direcției generale cultură și patrimoniu cultural, constituit dintr-un număr impar de membri cu drept de vot, 2 consilieri municipali, 2 reprezentanți ai mediului academic și cel puțin 3 reprezentanți ai uniunilor de creație și societății civile din domeniu.
- **Consiliul consultativ** - este organul consultativ al Direcției generale, compus din experți, personalități din domeniul culturii și patrimoniului cultural, reprezentanți ai autorităților publice și societății civile parteneri de dezvoltare ai Direcției generale cultură și patrimoniu cultural.

În activitatea sa, Direcția generală cultură și patrimoniu cultural își va organiza activitatea conform următoarelor principii:

- a) recunoașterea, asigurarea și apărarea drepturilor și libertăților cetățeanului în domeniul culturii și patrimoniului cultural;
- b) recunoașterea valorii tuturor culturilor și moștenirii culturale, egalității drepturilor și libertăților în sfera culturii indiferent de sex, vârstă, comunitate etică, socială sau religioasă;
- c) recunoașterea rolului fundamental al culturii și al patrimoniului cultural pentru societate în dezvoltarea multilaterală și afirmarea personalității umane;
- d) recunoașterea importanței deosebite a culturii și patrimoniului cultural în opera de coeziune și dezvoltare socială;
- e) recunoașterea culturii și patrimoniului cultural drept resursă inovatoare strategică în dezvoltarea durabilă a țării și societății;
- f) recunoașterea necesității protejării și valorificării patrimoniului cultural pentru o societate durabilă;
- g) recunoașterea rolului deosebit al oamenilor de creație în formarea și promovarea reperelor spirituale ale societății;
- h) recunoașterea culturii drept componentă obligatorie în cadrul strategiilor și programelor de dezvoltare durabilă, elaborate de către autoritățile publice de orice nivel;
- i) asigurarea transparenței deciziilor și activităților;
- j) dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea colaborărilor inter- și intrasectoriale.

4. Fundamentarea economico-financiară

Promovarea proiectului va necesita cheltuieli suplimentare de personal care sunt estimate la 18854,0 mii lei. Astfel, actualmente bugetul alocat este de 12553,4 mii lei, respectiv după majorare va crește la 6300,6 mii lei. La momentul actual statul de personal al direcției este de 177 unități de personal. Astfel, noua structură și centrele nou-create, va avea un efectiv limită de 237 de unități.

Prezenta modificare înregistrează o creștere totală cu 60 de unități de personal, inclusiv 17 unități de funcții publice de conducere și 43 unități de funcții de specialitate, execuție și auxiliare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul vizat este în corespundere cu reglementările legislației.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, Direcția cultură a publicat, la data de 16 noiembrie 2021, pe pagina web a Primăriei municipiului Chișinău, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de decizie.

7. Constatările expertizei anticorupție

Șef al Direcției Cultură

Valentina VOLONTIR